

سوسک طوقه خوار پسته

است. به گفته او این آفت بیشتر به درختان مسن حمله می‌کند و درختان آلوده، ضعیف و دچار سرخشکیدگی می‌شوند. در ادامه اطلاعات مربوط به این آفت و نحوه مبارزه با آن را می‌خوانید.

نجمه زین الدینی کارشناس ارشد حشره شناسی می‌گوید: کمبود آب و مدیریت ضعیف در بعضی از باغ‌ها باعث طغیان برخی آفات و بیماری‌ها شده است. یکی از این آفات سوسک طوقه خوار پسته *Capnodis cariosa hauseri* (Col: Buprestidae)

عکس ۱- به ترتیب از سمت راست لارو و حشره کامل آفت

مشخصات ظاهری

بدن و بال پوش‌های این حشره سیاه هستند و دارای لکه‌های سفید رنگ و نقاط منظم سیاه رنگ فرورفته می‌باشد. قفسه سینه در جلو پهن و در عقب باریک می‌شود. لاروها به رنگ زرد و سر پهن و انتهای بدن باریک‌تر هستند. خسارت اصلی را لاروها به درختان وارد می‌کنند (عکس ۱).

زیست‌شناسی

حشره کامل در اواخر تابستان و اوایل پاییز ظاهر شده و از حاشیه برگ‌ها یا پوست سرشاخه‌های جوان تغذیه می‌کند. این آفت زمستان را به صورت حشره کامل در پناهگاه‌های مختلف (مواد آلی، بقایای گیاهی، زیر پوسته‌های کهنه درختان پسته، سنجد، سپیدار و ...) و یا بصورت لارو در زیر پوست پایین درختان می‌گذرانند. حشرات کامل در اواخر فروردین و اواسط اردیبهشت ماه ظاهر می‌شوند. در این مرحله سوسک‌های کامل حرکت زیادی ندارند و با پرش‌های کوچک از شاخه‌ای به شاخه دیگر می‌پرنند. اوج خروج حشرات بالغ در نیمه اردیبهشت است.

این حشره پس از جفت‌گیری در ناحیه یقه (پایین‌تر از منطقه طوقه) شروع به تخم‌ریزی می‌کند. حشره ماده این آفت تخم‌ریز خود را در خاک اطراف تنه درختان فرو می‌برد و به صورت نامنظم و پراکنده تخم‌ریزی می‌کند. هر حشره ماده چند نوبت و تدریجی تخم‌گذاری می‌کند. لاروها پس از خروج از تخم به سمت ریشه می‌روند. وقتی مراحل آخر رشد لارو فرا می‌رسد در نزدیکی طوقه روزنه بزرگی به قطر ۱۰ میلی‌متر ایجاد کرده و فضولات خود را از این محل به بیرون می‌ریزد. لاروها قبل از خروج، حفره‌ای نزدیک سوراخ خروجی ایجاد می‌کنند و درون آن حفره تبدیل به سفیره می‌شوند و این حشره هر ۲ تا ۳ سال یک نسل دارد.

نحوه خسارت

لارو از کامبیوم (بافت بین‌آوند چوبی و آبکش) تغذیه می‌کند. در اثر تغذیه لارو جریان شیره گیاهی قطع شده، درخت ضعیف می‌گردد و در نهایت خشک می‌شود. در باغاتی که مشکل کمبود وجود دارد لاروها با ایجاد سوراخ راه نفوذ قارچ فیتوفترا را افزایش داده و پوسیدگی طوقه را تشدید می‌کند.

مبارزه

- تقویت درختان از طریق آبیاری منظم و کافی در طول فصل، کوددهی مناسب
- شخم اطراف طوقه درختان و یخ‌آب زمستانه
- استفاده از مفتول‌های فلزی جهت از بین بردن لاروها در باغات خرد و کوچک
- جهت مبارزه شیمیایی در زمان مشاهده جمعیت زیاد حشرات کامل می‌توان ۱۰ لیتر محلول ۴ در هزار فنیتروتیون (یا سم دیازینون) در ۱۰ سانتی‌متری اطراف طوقه استفاده کرد و سپس ۱۰ لیتر آب روی همان قسمت ریخت. بهترین زمان مبارزه اواخر اردیبهشت ماه است و بهتر است جهت افزایش عملکرد سم، اطراف درخت تشتکی ایجاد شود.